Cofnodion y Grŵp Trawsbleidiol

Cofnodion y Cyfarfod:

Teitl y Grŵp Trawsbleidiol:	Twristiaeth
Dyddiad y cyfarfod:	Dydd Mercher 29 Medi 2021
Lleoliad:	Senedd a Zoom

Yn bresennol:

Enw:	**Teitl:**
Sam Rowlands (SR)	AS Gogledd Cymru
Mark Isherwood (MI)	AS Gogledd Cymru
Carolyn Thomas (CT)	AS Gogledd Cymru
Janet Finch-Saunders (JFS)	AS Aberconwy
Tom Giffard (TG)	AS Gorllewin De Cymru
Mabon ap Gwynfor (MAG)	AS Dwyfor Meirionnydd
Samuel Kurtz (SK)	AS Gorllewin Caerfyrddin a De Sir Benfro
Zak Weaver (ZW)	Staff Cymorth Sam Rowlands AS
Dale Thomas (DT)	Staff Cymorth Lee Waters AS
Rebeckah Fudge (RF)	Staff Cymorth Tom Giffard AS
Ryland Doyle (RD)	Staff Cymorth Mike Hedges AS
Glyn Preston (GP)	Staff Cymorth Jane Dodds AS
Suzy Davies (SD)	Cadeirydd Cynghrair Twristiaeth Cymru
Adrian Greason-Walker (AGW)	Eiriolwr Polisi, Cynghrair Twristiaeth Cymru
Amanda Whittle (AW)	Pennaeth Polisi y Dreth Gyngor, Llywodraeth Cymru
Deborah Carter (DC)	Diwygio Cyllid Llywodraeth Leol
Beth Pailey (BP)	PASC UK
Neil Harris (NH)	English UK Wales
Emma Thornton (ET)	Prif Weithredwr, Ymwelwch â Sir Benfro
Val Hawkins (VH)	Prif Weithredwr, Twristiaeth Canolbarth Cymru
Helen Charlesworth (HC)	Parciau Gwyliau a Chartrefi Preswyl Prydain
Louise Dixey (LD)	Prosiect NTG

Ymddiheuriadau:

Enw:	Teitl:
Jane Dodds	AS Canolbarth a Gorllewin Cymru
Rhun ap Iorwerth	AS Ynys Môn
Delyth Jewell	AS Dwyrain De Cymru
Ken Skates	AS De Clwyd

Crynodeb o'r cyfarfod:

Croeso a chyflwyniadau:

- Croesawodd SR bawb i'r cyfarfod a chyflwynodd SD yn ei rôl fel Cadeirydd newydd Cynghrair Twristiaeth Cymru.
- Diolchodd SD i bawb am fod yn bresennol a nododd werth y grŵp trawsbleidiol, a'r berthynas agored a gonest sy'n rhaid ei meithrin â Llywodraeth Cymru. Dywedodd SD y bydd y Gynghrair yn gweithredu fel llais y diwydiant twristiaeth, a hynny'n llais unedig ar draws busnesau a phleidiau. Hefyd, ailadroddodd SD fod y diwydiant wedi dioddef ergyd drom gan Covid-19 a bod bylchau sylweddol yn atal y gwaith o gyflawni strategaeth dwristiaeth lwyddiannus.
- Croesawodd SR y disgrifiad o grŵp trawsbleidiol anffurfiol sy'n cydweithio i hyrwyddo materion sy'n effeithio ar y sector twristiaeth.

Ymgynghoriad Llywodraeth Cymru: Trethi lleol ar gyfer ail gartrefi a llety hunanarlwyo – Cyflwyniad a Thrafodaeth:

- Cyflwynodd SR DC, sy'n gweithio ym maes diwygio cyllid llywodraeth leol yn Llywodraeth Cymru. Cyflwynodd DC ymgynghoriad Llywodraeth Cymru ar drethi lleol ar gyfer ail gartrefi a llety hunanarlwyo, cyn rhoi cyflwyniad PowerPoint 9 tudalen o hyd i helpu i lywio'r drafodaeth ar y mater hwn.
- Pwysleisiodd DC mai dim ond un rhan o'r system ehangach yw ail gartrefi a llety gwyliau, a dim ond mewn ffordd gyfyngedig y gellir dylanwadu ar y farchnad wyliau drwy'r system dreth leol. Hefyd, ailadroddodd fod awdurdodau lleol, ers mis Ebrill 2016, wedi cael pwerau disgresiwn i godi premiymau hyd at 100 y cant ar ail gartrefi, ac ar hyn o bryd mae un ar ddeg awdurdod lleol yn gwneud hyn.
- Roedd DC yn awyddus i ymgynghoriad Llywodraeth Cymru ofyn barn pawb sydd â diddordeb yn y materion hyn er mwyn clywed amrywiaeth eang o safbwyntiau.
- Croesawodd AGW y cyflwyniad a nododd fod yr ymgynghoriad wedi'i drafod yng nghyfarfod diweddar Cynghrair Twristiaeth Cymru. At hynny,

ychwanegodd fod y Gynghrair yn awyddus i drafod y mater hwn, ac y bydd yn ymateb i'r ymgynghoriad.

- Nododd AGW hefyd fod llawer o fusnesau hunanarlwyo yn fusnesau bach a micro, gan bwysleisio ei bod yn hynod bwysig nad yw'r ymgynghoriad yn rhwystro gweithgarwch busnesau cyfreithlon.
- Mewn ymateb i'r cyflwyniad, nododd SD nad oedd am weld Cymru o dan anfantais o'i chymharu â Lloegr, sydd eisoes yn digwydd gyda'r rheol 70 diwrnod. Anogodd SD gydraddoldeb ar draws y ffin a chamau i atal anfantais gystadleuol.
- Dywedodd MI ei fod, dros y blynyddoedd, wedi gweithio'n agos gyda llawer o fusnesau hunanarlwyo, sy'n aml yn ei chael hi'n anodd yn ystod y blynyddoedd cynnar oherwydd bod yr ochr weinyddol yn gallu bod yn feichus. Gofynnodd MI pa ystyriaeth sy'n cael ei rhoi i hyn.
- Roedd DC yn cydnabod bod llawer mwy o ffocws ar y materion hyn erbyn hyn, ac atgoffodd yr Aelodau nad yw canfyddiadau'r ymgynghoriad wedi'u pennu ymlaen llaw. Hefyd, bydd y Senedd yn cael cyfle i graffu ar yr ymateb i'r ymgynghoriad.
- Soniodd SR am drothwyon TAW Cyllid a Thollau EM, gan ofyn sut y bydd yr ymgynghoriad yn ymdrin â'r mater hwn.
- Dywedodd DC y bydd y mater hwn yn rhan o'r ymgynghoriad, ond ailadroddodd hefyd mai dyletswydd Asiantaeth y Swyddfa Brisio yw sicrhau bod y trothwyon yn gywir.
- Mynegodd VH ei siom fod ail gartrefi yn effeithio ar y diwydiant twristiaeth, a bod angen datgyfuno'r gwahanol faterion sy'n effeithio ar y sefyllfa. Dywedodd hefyd fod pryderon gwirioneddol wedi'u mynegi, yn enwedig gan bobl yn y sector amaethyddol, y gallai unrhyw newidiadau gael effaith ariannol negyddol ar fusnesau.
- Dywedodd DC mai nod yr ymgynghoriad yw casglu mwy o wybodaeth.
- Diolchodd MAG i bawb am y drafodaeth hyd yma a nododd nad oes diffiniad ar hyn o bryd i ddisgrifio beth yw ail gartref, tra yn y Swistir maent yn mynd i'r afael â'r broblem hon drwy ddisgrifio'r hyn nad yw'n cyfrif fel ail gartref. Hefyd, nododd MAG fod angen edrych ar ardrethi annomestig a gofyn sut y bydd y broses hon yn cael ei goruchwylio. Atebodd DC fod awdurdodau lleol ac Asiantaeth y Swyddfa Brisio yn rhannu'r cyfrifoldeb am oruchwyliaeth.
- Dywedodd BP fod diffyg eglurder ar hyn o bryd oherwydd nid yw eiddo'n cael ei gofrestru'n ffurfiol, ac ychwanegodd fod angen ystyried cyflwyno cynllun cofrestru gorfodol. Atebodd DC y bydd gwaith yn cael ei wneud i edrych ar y cynnig hwn maes o law.
- Gofynnodd SD faint o eiddo gwag sy'n cael ei ddefnyddio eto ers cyflwyno premiymau'r dreth gyngor a nododd nad yw hi wedi clywed am unrhyw sgyrsiau yn cael eu cynnal gyda throsglwyddwyr eiddo lleol.
- Amlinellodd DC fod y dystiolaeth yn gyfyngedig ar hyn o bryd a bod angen gwneud mwy i edrych ar effaith y premiymau hyn. Aeth ymlaen i nodi y bydd gwaith yn cael ei wneud gydag awdurdodau lleol i gasglu tystiolaeth yn y maes hwn.

<u>Casgliadau a Chamau Gweithredu:</u>

- I gloi a nodi’r camau gweithredu arfaethedig, nododd AGW fod angen mwy o waith ymchwil a data, ac anogodd bawb i ymateb i'r ymgynghoriad. Ychwanegodd y dylai'r grŵp archwilio cofrestru statudol, yn ogystal â diffinio busnesau hunanarlwyo a’r gwahaniaeth rhwng y busnesau hyn ac ail gartrefi.
- Diolchodd SD i bawb am ddod ac anogodd bawb i gymryd rhan yn yr ymgynghoriad.
- Daeth SR â'r cyfarfod i ben drwy ddiolch i bawb am fod yn bresennol. Diolchodd hefyd i DC am y cyflwyniad ar waith Llywodraeth Cymru yn y maes hwn.